

PROTOKOLL FRÅN SAMMANTRÄDE DEN 14 APRIL 2011

Plats: Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning, Telefonvägen 30

Närvarande:

Kerstin Hållbus	ordförande	HSO
Laila Kinnander	vice ordförande	DHR
Eva Larsson	ledamot	HSO
Bo Nässlander	ledamot	HSO
Elena Pembrink	ledamot	HSO

Ingrid Widebäck	avdelningschef	social omsorg
Inger Nilsson	sekreterare	social omsorg

Närvarande under punkt 4:

Abit Dundar	ordförande (FP)	stadsdelsnämnden
Eva Fagerhem	vice ordförande (S)	stadsdelsnämnden
Maria Mannerholm	stadsdelsdirektör	förvaltningen

1. Sammanträdet öppnande

Ordförande Kerstin Hållbus hälsade de närvarande välkomna och öppnade mötet. Dagordningen fastställdes.

2. Protokollsjustering

Laila Kinnander utsågs att justera protokollet tillsammans med Kerstin Hållbus.

3. Information från stadsdelsförvaltningen

a) *Nämndärenden.* Ingrid Widebäck informerade om de ärenden som ska behandlas på stadsdelsnämndens sammanträde den 14 april. Följande ärenden behandlades särskilt:

- *Underlag för budget 2012 med inriktning 2013 och 2014.* Förvaltningen redogör i ärendet för den översiktliga planeringen för de kommande åren. Inga nya medel till verksamheterna beräknas tillkomma under perioden. För social omsorgs del prognostiseras en ökning av antalet personer med diagnosticerad neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (främst ADHD och Aspergers syndrom) och behov av insatser från förvaltningen. Två nya gruppboendestäder planeras öppna under 2012, varav en på Sjövikshöjden och en i Gyllene Rattenområdet. Av de totalt elva nya lägenheterna är tre anpassade för personer med omfattande fysisk funktionsnedsättning. Axelsbergs servicebostad håller på att omvandlas till boende för yngre personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Behov av ytterligare gruppboendestäder finns, särskilt för unga med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Sedan ärendet skrevs har förvaltningen fått veta att Stockholmshem är villigt att

bygga en gruppbostad på Främlingsvägen med sju lägenheter för personer med lindrig utvecklingsstörning. Till skillnad från övriga nya gruppbostäder kommer denna att upplåtas med hyresrätt.

Rådet hade följande kommentarer och frågor till ärendet:

- Det är för mycket med arton barn i förskolegrupper för fyra-femåringar.
 - Personer med funktionsnedsättning har inte råd att bo i nybyggnationen om de inte får KBH. Rådet undrade därför om anslagen till KBH kommer att höjas. Rådet menade också att personer med rullstol inte har tillgång till de billigare lägenheterna i det äldre bostadsbeståndet. Ingrid Widebäck kommenterade att förvaltningen också är bekymrad för kostnaderna i ny produktionen. Hon hade ingen information om några planerade KBH-höjningar.
 - Rådet undrade varför hemtjänst och ledsagning bara nämns inom äldreomsorgen och undrade vad menas med att insatserna ska utvecklas. Ingrid Widebäck förklarade att det krävs mer av t.ex. hemtjänsten om äldre personer ska kunna bo kvar i sina hem, men visste inte exakt hur utvecklingen av insatserna är tänkta att ske.
- *Ny lokal för Västberga ungdomsgård och Steget Framåt.* Västberga ungdomsgård och Steget Framåt, som ordnar praktikplatser för bl.a. personer med lindrig utvecklingsstörning, kommer att få nya och tillgängliga lokaler i samma fastighet som Glasade gången. – Rådet hade inga kommentarer.
 - *Slutrapport om projektet Barn i svåra vårdnadsstrider.* Förvaltningen har i ett projekt provat två metoder för att arbeta i ärenden där föräldrarna efter sin separation har svåra konflikter om vårdnad, umgänge och boende för barnen. – rådet hade inga kommentarer.
 - *Yttrande över revisionsrapport om långvarigt arbetslösa med ekonomiskt bistånd.* Stadens revisorer har granskat förvaltningens arbete med de långvarigt arbetslösa. Revisorerna är i huvudsak nöjda, men anser att dokumentation och arbetsplaner behöver ses över. – Rådet hade inga kommentarer.
 - *Ny ledamot i handikapprådet.* HSO har nominerat Anders Nordmark till ledamot i handikapprådet. Han kommer att delta i arbetet från och med maj månads sammanträde. – Rådet hälsade Anders Nordmark välkommen.
 - *Plansamråd för kv. Timotejen 17.* Enligt ett aktuellt förslag ska ca 185 lägenheter byggas i nya bostadshus intill Södertäljevägen. Sedvanliga tillgänglighetskrav är beaktade i planeringen. Förvaltningen anser att höjden på husen bör sänkas med en våning. – Rådet hade inga kommentarer.

b) *Övrig information från förvaltningen.* Förvaltningen delade ut en ordlista över förkortningar och begrepp som ofta förekommer i förvaltningens dokument. Rådet fick också protokoll nr 2 och 3 från kommunstyrelsens handikappråd, skrivelse från SRF om anställning i staden av personer med funktionsnedsättning samt informationsbroschyrer från SL om tillgänglighet i kollektivtrafiken. – Till rådets möte den 12 maj kommer planeringssekreteraren Anna Ambjörn, som handlägger bl.a. remisser om stadsplaner.

4. Möte med stadsdelsnämndens presidium

Rådet hade sammanställt frågor som skickats till presidiet inför mötet. Vid genomgången av frågorna framkom följande:

- *Assistansens framtid.* Bo Nässlander undrade om det finns planer på att upphandla assistansens verksamhet så som skett på andra håll i staden. På Södermalm tvingas brukare nu anlita privata utförare vilket kan leda till att de blir av med sina tidigare assistenter. Någon sådan situation ville han inte ha i Hägersten, utan här fungerar det bra som det är. Bo Nässlander menade att det för många brukare är viktigt att ha kvar assistenter som kan rutinerna och vet hur brukaren vill ha det. Bo Nässlander berättade att han själv provat privata utförare vid några tillfällen och att det varit katastrof på grund av att de assistenterna haft bristande kunskaper både i svenska språket och om funktionshinder.

Abit Dundar svarade att det är ett medvetet val från nämndens sida att assistansenheten inte finns med i nämndens plan för konkurrensutsättning. Samma sak gäller för socialpsykiatrin.

Förvaltningen påpekade att valfrihet gäller för personlig assistans i staden så att brukare kan välja mellan kommunal och privat utförare. Generellt gäller att det inte stämmer överens med stadens riktlinjer att upphandla verksamheter för vilka kundval råder.

- *Fusk med assistansersättning.* Bo Nässlander undrade om förvaltningen känner till några fall av fusk med assistansersättning. Han menade att det fusk som förekommer kan beräknas till ca 2 miljarder kronor per år och att fusk är ett hot mot lagstiftningen.

Abit Dundar menade att pengarna ska gå till dem som behöver och att det inte är acceptabelt med fusk.

Ingrid Widebäck svarade att förvaltningen just nu utreder ett fall av misstänkt fusk. Fusket kanske kan minska i och med att tillstånd nu krävs för att bedriva assistans.

Bo Nässlander berättade att det händer att oseriösa utförare skickar jurister till brukare för att de ska överklaga biståndsbeslut och få fler assistanstimmar.

- *Långsiktig strategi för integration.* Bo Nässlander menade att det är viktigt att börja tidigt, redan i skolan, för att få acceptans för personer med funktionsnedsättning. Han undrade om staden tagit några initiativ i denna riktning.

Abit Dundar svarade att detta är en både svår och viktig fråga, men att han inte känner till några konkreta planer på området. Den nya Diskrimineringsombudsmannen har inte gett den effekt som man hoppats på.

Maria Mannerholm berättade om stadens tillgänglighetsprojekt som arbetat med att förbättra den fysiska tillgängligheten utomhus. Integration av barn med funktionsnedsättning sker redan genom att de flesta av dessa barn går på vanlig förskola och skola. För att öka medvetenheten hos sin personal har staden haft utbildning om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Bo Nässlander menade att utbildning är viktig, enbart lagstiftning räcker inte.

- *Insiktsutbildning.* Bo Nässlander framförde att insiktsutbildning är bra för personalen och att staden centralt kan ordna sådana.

Abit Dundar instämde i att insiktsutbildning är bra och föreslog att stadsdelsnämnden ska ha ett tema till hösten om tillgänglighet.

- *Arbete i kommunal verksamhet för personer med funktionsnedsättning.* Bo Nässlander påpekade att både alliansen och oppositionen före valet lovade 3000 nya arbeten i kommunal verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Han undrade vad som hänt med detta löfte.

Abit Dundar svarade att han inte kände till något om de utlovade arbetena, men att han skulle undersöka saken.

- *Parkbänkar.* Bo Nässlander tyckte att många parkbänkar i stadsdelen är dåliga, t.ex. de som finns mellan Gösta Ekmans väg och Axelsbergs centrum. Att det finns bänkar och att de är i gott skick är viktigt för bl.a. personer med neurologisk sjukdom och kan göra att de kan ta sig fram på egen hand istället för att behöva åka färdtjänst.

Maria Mannerholm kommenterade att det inte är så lätt med parkbänkar, eftersom de ofta tas i anspråk av personer som uppträder störande för andra.

I Fruängens centrum togs bänkarna bort av den anledningen efter klagomål från medborgare. Maria Mannerholm lovade undersöka vem som ansvarar för de aktuella bänkarna i Axelsberg och vad som kan göras åt dem.

Bo Nässlander påpekade att det finns många skyltar i Fruängens centrum som står i vägen för personer med elmoppe eller rullator. Maria Mannerholm svarade att det inte är tillåtet för näringsidkarna att sätta ut skyltar, men att de gör det ändå. Det förvaltningen kan göra är att ta upp problemet på det lokala brottsförebyggande rådet.

- *Liljeholmsgallerian.* Laila Kinnander menade att tillgängligheten brister på flera sätt i Liljeholmsgallerian: passagerna mellan huskropparna inne i gallerian är branta, tre-fyra av butikerna har branta trappsteg som gör att det är svårt att komma in i dem, det finns bara två hissar som dessutom är mycket små, det finns bara en toalett och den är en trappa upp och den automatiska dörröppnaren till gallerian fungerar inte. Hon visste att DHR:s ordförande haft kontakt med gallerian under hela byggtiden men att byggherren inte lyssnat på honom.

Abit Dundar erbjöd sig att ta upp frågorna om tillgängligheten en gång till och att själv i egenskap av nämndordförande skriva till ansvariga för gallerian. Som underlag till skrivelsen skickar Laila Kinnander en lista till sekreteraren över vad som behöver åtgärdas.

- *Problem för elöverkänsliga.* Eva Larsson undrade om det är möjligt att vid nämndsammanträden stänga av utrustning som är problematisk för personer med elöverkänslighet.

Maria Mannerholm svarade att det är svårt att stänga av alla apparater vid sammanträdena, eftersom det inte bara finns installationer i lokalerna utan även datorer och mobiltelefoner som besökarna har med sig.

- *Fixartjänst för personer med funktionsnedsättning.* Laila Kinnander menade att fixare bör finnas inte bara för äldre personer utan även för personer med funktionsnedsättning.

Både förvaltningen och nämndens representanter tyckte att förslaget var intressant, men såg svårigheter med hur målgruppen ska definieras.

- *Maten inom hemtjänsten.* Rådet undrade över det man läst i en brukarundersökning om att många äldre som har hemtjänst inte är nöjda med sin måltidssituation.

Förvaltningen svarade att resultatet gäller personer som äter i sitt eget hem, men att det inte framgår av undersökningen vad exakt det är som man är

missnöjd med. Förvaltningen planerar därför att göra en egen undersökning bland brukarna för att ta reda på var bristerna finns.

- *Daglig verksamhet för personer med psykisk funktionsnedsättning.* Rådet undrade om förvaltningen planerar för mer sysselsättningsverksamhet för personer med social och mentala funktionsnedsättningar.

Ingrid Widebäck svarade att förvaltningen har ett stort utbud av både sysselsättning enligt SoL och dagliga verksamheter enligt LSS. Totalt deltar flera hundra brukare i dessa verksamheter. Det senaste tillskottet är en verksamhet på Midsommargården för personer som vill vara på en vanlig arbetsplats men med stöd. Förvaltningen bedömer inte att det finns behov av fler platser för närvarande.

- *Trekantens servicehus, utförsäljningar och gemensamhetslokaler.* Rådet undrade vilka planer som finns för Trekantens servicehus, som är slitet och i behov av renovering. Rådet uttryckte oro för att huset skulle säljas för att bereda plats för bostadsrätter. Rådet undrade också om gemensamhetsutrymmena riskerar att försvinna när servicehus läggs ner eller privatiseras.

Abit Dundar svarade att staden inte har sålt några servicehus, däremot har en del av dem omvandlats till trygghetsboenden. Maria Mannerholm underströk att Micasa, som äger de aktuella fastigheterna, inte har fattat beslut om några försäljningar. Inte heller river Micasa några hus, utan det som rivs i Gröndal ägs av privata fastighetsägare.

Maria Mannerholm berättade att antalet barn ökar i stadsdelsområdet, medan antalet personer över 80 år minskar under de kommande tio åren för att sedan öka igen. Problemet just nu är hur staden ska kunna behålla de lägenheter som just nu står tomma i servicehusen så att de finns kvar när de kanske behövs igen om ett antal år. När servicehus omvandlas till trygghetsboende ska det finnas kvar möjlighet till gemensamma måltider.

- *Förskolan.* Rådet menade att barngrupperna inom förskolan tenderar att bli större och undrade vilka hänsyn som tas och vilka åtgärder som sätts in när ett barn med funktionsnedsättning skrivs in i förskolan.

Maria Mannerholm svarade att förvaltningen har en handläggare för barn i behov av särskilt stöd och att man planerar insatser efter de individuella behoven hos det aktuella barnet.

Eva Larsson delade ut en broschyr om barn och trådlösa nätverk.

- *Barngruppernas storlek.* I anslutning till ärendet om underlag för budget 2012 framförde rådet att det är för mycket med barngrupper på 18 barn i fyra-

femårsåldern på förskolan, speciellt om det finns barn med funktionsnedsättning i gruppen.

- Maria Mannerholm kommenterade att barngrupperna inte alltid är så stora som det kan verka i statistiken, för ibland delas grupperna i två och ibland finns fler vuxna än normalt i gruppen

5. Övriga frågor

Fanns ej.

6. Avslutning

Ordförande tackade presidieledamöterna för att de kommit och förklarade mötet avslutat.

Inger Nilsson
Sekreterare

Justeras

Kerstin Hållbus
Ordförande

Laila Kinnander
Ledamot